

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/42940> holds various files of this Leiden University dissertation

Author: Mazepus, Honorata

Title: What makes authorities legitimate in the eyes of citizens? : an investigation of perceived legitimacy in different political regimes

Issue Date: 2016-09-14

Nederlandse Samenvatting

Wat maakt autoriteiten legitiem in de ogen van burgers?

Een onderzoek naar waargenomen legitimiteit in verschillende politieke regimes

Als politiek gaat over wie wat krijgt, wanneer en hoe, dan betreft legitimiteit de overdracht van macht van burgers naar degenen die beslissen over politiek. Legitimiteit is dus een kenmerk van de autoriteiten die het recht hebben om beslissingen te nemen. Waarom zijn burgers bereid om bepaalde personen als politieke autoriteiten te accepteren? Welke variabelen beïnvloeden hun evaluaties van de autoriteiten? Hebben mensen in verschillende landen verschillende ideeën over wie hen zou moeten regeren? De voorwaarden waaraan autoriteiten moeten voldoen zodat burgers hen zien als legitiem en vrijwillig de macht aan hen overdragen zijn het onderwerp van dit proefschrift.

Het proefschrift heeft zijn oorsprong in een aantal vragen over de legitimiteit van hybride regimes—regimes die elementen van democratisch en autocratisch bewind combineren. Een groeiende hoeveelheid onderzoek probeert te ontdekken wat voor strategieën leiders en elites in hybride regimes gebruiken om aan de macht te blijven en legitimiteit te behouden. Doorgaans wordt aangenomen dat de politieke autoriteiten in democratieën hun legitimiteit hoofdzakelijk putten uit de electorale procedures (waardoor zij zijn aangewezen om te regeren). Ook wordt aangenomen dat de legitimiteit van autoritaire en hybride regimes grotendeels gebaseerd is op de garantie van een goede levensstandaard voor de burgers.

Dit proefschrift onderzoekt de overeenkomsten en verschillen tussen hybride regimes en democratieën in legitimiteit vanuit het perspectief van de burger. In plaats van te concentreren op de strategieën van autoriteiten om legitimiteit te verkrijgen, onderzoekt dit proefschrift waargenomen legitimiteit. Dat wil zeggen, de nadruk ligt op hoe de burgers in deze regimes autoriteiten waarnemen en evalueren.

Als men aanneemt dat verschillende regimes (hybride, autoritair, democratisch) verschillende strategieën gebruiken om legitimiteit te verkrijgen, dan veronderstelt men ook dat burgers die gesocialiseerd zijn in deze verschillende politieke systemen verschillende criteria gebruiken om de legitimiteit van autoriteiten te evalueren. (Bijvoorbeeld, verschillende argumenten en kenmerken van de politieke autoriteiten overtuigen de burgers om macht over te dragen.) Als burgers in verschillende regimes niet verschillende criteria zouden toepassen, dan zou dat betekenen dat de gebruikte strategieën van sommige autoriteiten niet resoneren bij de

burgers, of dat deze strategieën gericht zijn op andere doelen dan legitimiteit (bijvoorbeeld stabiliteit).

Het proefschrift presenteert drie empirische studies. De studies verkennen de criteria die door burgers worden gebruikt om de legitimiteit van de politieke autoriteiten te evalueren. Tergelijkertijd testen de studies of de volgende definitie van legitimiteit nuttig is: *legitimiteit is een kenmerk toegeschreven aan een politieke autoriteit (of zijn vertegenwoordiger) door een individu op basis van een evaluatie van normatieve kwaliteiten en wat resulteert in een bereidheid om vrijwillig macht over te dragen aan deze autoriteit.*

De studies proberen twee specifieke onderzoeksvragen te beantwoorden: *Wat maakt politieke autoriteiten legitiem in de ogen van burgers? En, Hebben mensen die gesocialiseerd zijn in verschillende politieke regimes verschillende criteria om politieke autoriteiten te beoordelen?* Elke studie probeert deze vragen op een andere manier te beantwoorden, door verschillende aspecten van legitimiteit te onderzoeken. De data voor de drie studies komen uit een origineel vragenlijstonderzoek uitgevoerd in vijf landen: twee oude democratieën (Nederland, Frankrijk) en drie post-communistische landen, waaronder een nieuwe democratie (Polen) en twee hybride regimes (Rusland, Oekraïne).

De eerste studie is een vignet experiment naar de effecten van instrumentele en normatieve factoren op de legitimiteit van een hypothetische overheid. De resultaten van respondenten uit de verschillende landen ondersteunen een model van een burger die zowel persoonlijk materieel welzijn en de eerlijkheid van instituties in acht neemt bij de beoordeling van politieke autoriteiten. De resultaten toonden dat wanneer een overheid een instrumentele uitkomst verschaftte (een positieve uitkomst voor de respondent in materiële zin), dit een positief effect had op de evaluatie. Wanneer de overheid handelde op een rechtvaardige manier (dat wil zeggen, uitkomsten verschaffen via een eerlijke verdeling en eerlijke procedures) dan had dit ook een positief effect op de evaluatie. Een eerlijke verdeling van hulp was de belangrijkste factor van invloed op de legitimiteit van de hypothetische overheid. Daarbij, respondenten die een overheid beoordeelden die een eerlijke procedure hanteerde (mogelijkheid tot inspraak) beoordeelden de overheid als meer legitiem dan respondenten die een overheid beoordeelden die oneerlijke procedures hanteerde. Deze resultaten suggereren dat legitimiteit niet alleen is gebaseerd op de evaluatie van wie wat krijgt, maar ook op een evaluatie van hoe zulke besluiten worden genomen.

De tweede studie onderzocht de criteria voor legitimiteit op een andere manier. De analyse betreft antwoorden op een open vraag naar de belangrijkste kenmerken van legitieme autoriteiten. De resultaten toonden dat in de vijf landen deze kenmerken zeer

vergelijkbaar waren, soortgelijke concepten en thema's werden genoemd als kenmerken van legitieme autoriteiten. In hun antwoorden verwezen de respondenten naar de manier waarop macht wordt verkregen (zij noemden bijvoorbeeld vrije en eerlijke verkiezingen) en naar de manier waarop macht wordt uitgeoefend (zij noemden persoonlijke kenmerken en verwachtingen—eerlijkheid, rechtvaardigheid, onpartijdigheid, wettigheid, transparantie, en controlemechanismen). Deze resultaten ondersteunen de stelling dat normatieve kenmerken van belang zijn voor het toekennen van legitimiteit. De resultaten suggereren dat het winnen van verkiezingen op zichzelf geen garantie is voor duurzame legitimiteit. Om legitimiteit te behouden moeten politieke autoriteiten procedurele en distributieve rechtvaardigheid tonen.

De derde studie onderzocht de factoren die de legitimiteit van bestaande instellingen beïnvloeden. De resultaten ondersteunen de hypothese dat legitimiteit het meest wordt beïnvloed door de prestaties van politieke instituties. De perceptie dat uitvoerende instellingen werken voor het belang van de hele samenleving (in plaats van voor een kleine elite) was steeds de sterkste voorspeller van legitimiteit. Dit suggereert dat rechtvaardigheid van verdeling van belang is voor de evaluatie van de politieke instituties. Deze resultaten komen overeen met de resultaten van het vignet experiment, in beide studies had een eerlijke verdeling een positieve invloed op de legitimiteit van autoriteiten. De resultaten lieten ook zien dat in alle landen de legitimiteit van het parlement gerelateerd was aan het vermogen van de parlementen om de regeringen te controleren en aan de kwaliteit van de vertegenwoordiging van politieke partijen.

Over het geheel genomen suggereren de drie studies dat in de vijf onderzochte landen, rechtvaardigheid wat betreft verdeling en procedures de belangrijkste factoren zijn voor legitimiteit. Daarbij toonde de eerste studie een significante interactie tussen eerlijke verdeling en eerlijke procedures in vier van de vijf landen. De interactie was zo dat het effect van eerlijke procedures afhankelijk was van de aanwezigheid van een eerlijke verdeling. Als de verdeling van hulp oneerlijk was, dan had procedurele rechtvaardigheid een zwakker effect op de legitimiteit. Een interpretatie van deze interactie is dat mensen verwachten dat eerlijke procedures leiden tot een eerlijke verdeling van hulp, goederen of diensten. En dat alleen wanneer aan deze verwachting wordt voldaan, procedurele rechtvaardigheid de legitimiteit van een autoriteit verhoogt.

Op basis van deze resultaten kan men een voorstel formuleren: Als autoriteiten verlangen om hun legitimiteit te vergroten, dan moeten ze streven naar distributieve rechtvaardigheid door zoveel mogelijk burgers te laten deelnemen in de eerlijke verdeling van goederen en diensten. De resultaten suggereren dat procedurele rechtvaardigheid een effectieve manier is om legitimiteit te vergroten: onpartijdigheid, transparantie, inspraak voor alle betrokken partijen, toepassen van wetten, en het

garanderen van gelijke behandeling, dragen bij aan een eerlijke verdeling en vergroten de legitimiteit.

De verschillen in criteria voor het evalueren van legitimiteit die toe te schrijven zijn aan de socialisatie van respondenten in de verschillende politieke regimes waren niet groot. Hoewel er verschillen waren in de observaties van de vijf landen, waren dit eerder verschillen in accent dan verschillen van aard. Elke studie toonde enkele verschillen die een uitgangspunt verschaffen voor verder onderzoek.

In de eerste studie waren de belangrijkste verschillen tussen democratieën en hybride regimes te vinden in de grootte van de effecten van de distributieve rechtvaardigheid. In beide hybride regimes, Oekraïne en Rusland, was het effect van de eerlijke verdeling groter dan het effect van eerlijke verdeling in de democratische regimes.

In de tweede studie verschilden de post-communistische landen van de oude democratieën op twee manieren: (1) Respondenten uit post-communistische landen benadrukten vertrouwen in en steun voor de overheid meer dan respondenten uit de oude democratieën (die in plaats daarvan verkiezingen benadrukten). (2) De respondenten uit de oude democratieën benadrukten inspraak en overleg meer dan respondenten uit de post-communistische landen.

De derde studie liet zien dat de mate waarin algemene opvattingen over het ideale politieke systeem (opvattingen over hoe het systeem zou moeten werken) legitimiteit voorspelden, afhankelijk was van het type instelling en het type regime. Voor respondenten uit democratieën kon de legitimiteit van de wetgevende en rechterlijke instanties gedeeltelijk worden verklaard door verschillen in algemene opvattingen over het ideale systeem. Echter, deze algemene opvattingen verklaarden nauwelijks de legitimiteit van de uitvoerende instanties. (De legitimiteit van de uitvoerende instellingen werd voor een groot deel verklaard door evaluaties van hun prestaties.) Het tegenovergestelde patroon werd waargenomen voor respondenten uit hybride regimes: De legitimiteit van de uitvoerende instellingen werd voor een groot deel verklaard door opvattingen over hoe het systeem zou moeten werken. Een ander verschil tussen democratieën en hybride regimes was dat in hybride regimes de legitimiteit van instituties kon worden verklaard door percepties van democratie als het beste politieke systeem, terwijl in democratieën deze variable geen voorspellende waarde had.

Verder onderzoek zou de tekortkomingen van het huidige onderzoek kunnen behandelen. Voor het specifieke doel van dit proefschrift waren de respondenten in de vijf landen studenten, om zo de gevolgen van socialisatie in de verschillende landen te onderzoeken. Als gevolg hiervan lenen de waargenomen resultaten zich niet voor een

generalisatie naar hele samenlevingen. Verder onderzoek zou een grotere diversiteit van respondenten kunnen werven, of zou respondenten uit verschillende delen van een samenleving (elites, arbeiders, verschillende etnische groepen) kunnen vergelijken. Zulk onderzoek zou beter in staat zijn verschillen binnen een samenleving te onderzoeken en zou kunnen bijdragen aan het verklaren van maatschappelijke breuklijnen en politieke polarisatie.